

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ · УРОК 99

Революція Гідності. Небесна Сотня. Окупація та анексія Криму. Агресія Росії проти України.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. У січні–лютому 2014 р. протистояння між владою і протестувальниками різко загострилося. «Диктаторські закони», застосування сили та розстріли 18–20 лютого призвели до падіння режиму Віктора Януковича. Загиблих учасників революції вшановують як Небесну Сотню.

- охарактеризувати ескалацію протесту в січні 2014 р.
- пояснити зміст поняття «диктаторські закони»
- описати події 18–20 лютого
- пояснити падіння режиму Януковича

1. Основний матеріал

Питання / етап	Що треба знати
«Диктаторські закони»	16 січня 2014 р. Верховна Рада ухвалила пакет норм, що істотно обмежував право на протест і громадянські свободи.
Перші загиблі	Після загострення протистояння на вулиці Грушевського з'явилися перші загиблі учасники протесту.
Ескалація лютого	18–20 лютого 2014 р. у центрі Києва відбулися найкривавіші події революції.
Застосування зброї	Проти протестувальників застосовувалася вогнепальна зброя; загинули десятки людей.
Небесна Сотня	Так називають загиблих учасників Революції Гідності, які стали символом ціни свободи.
Політична угода	21 лютого влада та опозиція за міжнародного посередництва підписали угоду про врегулювання кризи.
Втеча Януковича	У ніч із 21 на 22 лютого Віктор Янукович залишив Київ і згодом утік до Росії.
Рішення парламенту	22 лютого Верховна Рада констатувала самоусунення Януковича від виконання повноважень і призначила дострокові президентські вибори.

2. Опорні дати

Дата / період	Подія
16.01.2014	Ухвалення «диктаторських законів»
18–20.02.2014	Найкривавіший етап Революції Гідності
21.02.2014	Політична угода між владою та опозицією
22.02.2014	Верховна Рада констатувала самоусунення В. Януковича

3. Ключові поняття

Поняття	Пояснення
«диктаторські закони»	пакет законодавчих норм 16 січня 2014 р., що обмежував громадянські свободи й протест
Небесна Сотня	узагальнена назва загиблих учасників Революції Гідності
самоусунення	фактичне припинення виконання посадових повноважень
силове протистояння	зіткнення із застосуванням фізичної сили та зброї
політична криза	гостра втрата керованості й легітимності влади

4. Постаті та організації

- Віктор Янукович
- Олександр Турчинов
- Арсеній Яценюк
- Небесна Сотня
- Верховна Рада України

5. Причина → подія → наслідок

Авторитарні обмеження й нездатність влади домовитися із суспільством

«Диктаторські закони» → силове протистояння → розстріли 18–20 лютого → втеча Януковича

Зміна влади та завершення Революції Гідності

Підсумок уроку

Революція Гідності завершилася після масового насильства й втрати владою політичного контролю. Події 18–20 лютого стали найтрагічнішим епізодом революції та символом боротьби за громадянські права.

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Після падіння режиму Януковича Російська Федерація розпочала операцію із захоплення Криму. Російські військові без розпізнавальних знаків захопили ключові об'єкти, а проведений під військовим контролем «референдум» не відповідав українському законодавству. Росія незаконно анексувала Крим.

- описати етапи захоплення Криму Росією
- пояснити незаконність «референдуму» 16 березня 2014 р.
- охарактеризувати міжнародну реакцію
- пояснити поняття окупації та анексії

1. Основний матеріал

Питання / етап	Що треба знати
Початок операції	КМЗ датують початок російської операції із захоплення Криму 20 лютого 2014 р.
Захоплення органів влади	27 лютого російські військові без розпізнавальних знаків захопили парламент і уряд автономії та інші ключові об'єкти.
Блокування українських частин	Російські сили блокували українські військові частини й установи на півострові.
Псевдореферендум	16 березня під контролем російських військ провели так званий референдум, який суперечив Конституції та законам України.
Анексія	18 березня 2014 р. у Москві підписано так званий договір про включення Криму до складу РФ.
Позиція України	Україна не визнала втрату суверенітету над Кримом і розглядає його як тимчасово окуповану територію.
Міжнародна реакція	США, ЄС та інші держави не визнали анексію й запровадили санкції.
ООН	27 березня 2014 р. Генеральна Асамблея ООН підтримала територіальну цілісність України.

2. Опорні дати

Дата / період	Подія
20.02.2014	Початок російської операції із захоплення Криму за КМЗ
27.02.2014	Захоплення парламенту й уряду Криму російськими підрозділами
16.03.2014	Незаконний «референдум»
18.03.2014	Так званий договір про включення Криму до РФ
27.03.2014	Резолюція Генеральної Асамблеї ООН на підтримку територіальної цілісності України

3. Ключові поняття

Поняття	Пояснення
окупація	тимчасовий фактичний контроль збройних сил однієї держави над територією іншої без набуття законного суверенітету
анексія	насиленницьке й незаконне приєднання території іншої держави
«зелені чоловічки»	неофіційна назва російських військових без розпізнавальних знаків у Криму
псевдореферендум	голосування, проведене з порушенням законодавства й під військовим контролем, яке не створює законних підстав для зміни території
санкції	обмежувальні політичні й економічні заходи проти держави, організацій або осіб

4. Постаті та організації

- Володимир Путін
- Олександр Турчинов
- Мустафа Джемільєв
- російські збройні сили
- Генеральна Асамблея ООН

5. Причина → подія → наслідок

Політична криза в Україні та підготовлена російська військова операція →

Захоплення об'єктів → блокування ЗСУ → псевдореферендум → анексія →

Тимчасова окупація Криму, санкції проти Росії та початок відкритої російської агресії

Підсумок уроку

Окупація й анексія Криму порушили суверенітет і міжнародно визнані кордони України. Україна та більшість держав світу не визнали російську анексію.